

POSIEDZENIE RADY OCHRONY PRACY

RADA OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP – POSIEDZENIE W DNIU 10 MAJA 2011R.

W dniu 10 maja 2011 r. odbyło się kolejne posiedzenie Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP.

Planowany porządek obrad obejmował 2 główne punkty:

1. Przyjęcie stanowiska ROP w sprawie programu wieloletniego pn. „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” – wyniki I etapu: lata 2008 – 2010 oraz plan II etapu: lata 2011 – 2013
2. Sprawozdanie Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2010 roku

Początek posiedzenia została zdominowana przez wniosek marszałka Sejmu zgłoszony na ręce przewodniczącej ROP Izabeli Katarzyny Mrzygłockiej o odwołanie dotychczasowego Głównego Inspektora Pracy Tadeusza Zająca i powołanie na to stanowisko Annę Tomczyk – obecnego zastępcę GIP. Marszałek Sejmu w skierowanym wniosku nie podał uzasadnienia odwołania GIP. W krótkiej dyskusji dotyczącej zasadności poszerzenia porządku obrad o ten punkt członkowie Rady wskazywali, że sprawie tej należałoby poświęcić odrębne posiedzenie. Ponadto brak uzasadnienia odwołania jak również tematyka posiedzenia Rady tj. sprawozdanie z działania PIP za ubiegły rok oraz wprowadzanie tego punktu w trybie zaskoczenia zdaniem większości nie są uzasadnieniem do tego aby w dniu dzisiejszym punkt ten był rozpatrywany. W głosowaniu członkowie Rady zdecydowali, aby w sprawie wyrażenia opinii Rady o odwołaniu głównego Inspektora Pracy odbyło się **dotatkowe posiedzenie – zostało ono zaplanowane na 17 maja br. (wtorek) o godzinie 11.00**. Należy przypomnieć, że opinia Rady nie jest wiążąca dla Marszałka Sejmu, niemniej jednak bez opinii Rady nie może on podjąć decyzji w sprawach odwołania czy powołania Głównego Inspektora Pracy.

Odnosnie merytorycznego punktu dotyczącego omówienia Sprawozdania z działalności PIP za 2010 r., należy podkreślić, że jest to bardzo ważny wieloaspektowy materiał i w kolejnych numerach kroniki związkowej będziemy drukować fragmenty ze Sprawozdania zawierającego wyniki kontroli PIP w poszczególnych branżach. Sprawozdanie omówił Główny Inspektor Pracy Tadeusz Zajac, Rada zaś na kolejnym posiedzeniu przyjmie Stanowisko w tej sprawie.

Poniżej przedstawiamy przyjęte Stanowisko w sprawie programu wieloletniego pn.: „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” – wyniki I etapu: lata 2008 – 2010 oraz plan II etapu: lata 2011 – 2013 oraz Apel ROP do Sejmu RP jaki został przyjęty w dniu 28 kwietnia br. na uroczystej sesji ROP.

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP

w sprawie programu wieloletniego pn.:

„Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy”

– wyniki I etapu: lata 2008 – 2010 oraz plan II etapu:
lata 2011 – 2013

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu 12 kwietnia 2011 r. zapoznała się z wynikami I etapu programu wieloletniego pn. „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” zrealizowanego w latach 2008-2010 oraz z planem II etapu, które przedstawił w prezentacji oraz Raporcie Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, jako główny wykonawca i koordynator.

Rada przyjęła informację o zróżnicowanym pakiecie opracowanych w programie rozwiązań prewencji technicznej i organizacyjnej zagrożeń w środowisku pracy.

Do najważniejszych wyników uzyskanych w ramach realizacji I etapu programu zaliczyć należy:

1. Opracowanie podstaw do wdrażania nowych dyrektyw i monitorowania implementacji dyrektyw już wdrożonych z dziedziny bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, w tym 5 dyrektyw podstawowych (89/391/EWG; 89/654/EWG; 89/655/EWG; 89/656/EWG; 98/24/WE).
2. Rozwój krajowego systemu monitorowania stanu bezpieczeństwa i warunków pracy poprzez opracowanie: projektów normatywów higienicznych (44); metod pomiaru środowiska, procedur analitycznych (36); projektów norm (270); propozycji zmian w uregulowaniach prawnych (9).
3. Udoskonalenie systemu oceny zgodności z wymaganiami bezpieczeństwa, higieny pracy i ergonomii wyrobów, systemów zarządzania i kompetencji personelu poprzez: budowę stanowisk i aparatury badawczej (50); oraz opracowanie procedur oceny zgodności (95).
4. Wspomaganie oceny ryzyka i zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy poprzez opracowanie narzędzi, serwisów internetowych, programów komputerowych i baz danych (51).
5. Opracowanie i udostępnienie innowacyjnych rozwiązań i środków do stosowania w przedsiębiorstwach i innych organizacjach dla poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy obejmujących: rozwiązania techniczne (41); rozwiązania organizacyjne (22); kryteria, wymagania i zalecenia do poprawy warunków pracy (116).
6. Transfer wiedzy na rzecz podniesienia świadomości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy do przedsiębiorstw i innych organizacji obejmujący: materiały informacyjne – 76 (w tym w wersji internetowej); materiały szkoleniowe (22); wydawnictwa zwarte – 40 (np. monografie, poradniki).
7. Publikacje naukowe i popularnonaukowe (590); referaty na

konferencjach krajowych i zagranicznych (620).

8. Prowadzenie wszechstronnych działań upowszechniających problematykę bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia skierowanych do masowego odbiorcy m.in. poprzez krajowe i zagraniczne wystawy i targi poświęcone problematyce bezpieczeństwa pracy, organizację konferencji, seminariów, konkursów wiedzy. Szeroki odbiór społeczny miały też konkursy plastyczne, z udziałem artystów, a także dzieci, w tym 3 edycje ogólnopolskiego konkursu na plakat bezpieczeństwa pracy („Kultura pracy”, „Ryzyko” i „Oświelenie”). Ważne były również informacyjne kampanie społeczne dotyczące ryzyka zawodowego w budownictwie, górnictwie i przetwórstwie przemysłowym;

Raporty z prac I etapu programu, a także wyniki Narodowego Programu Foresight „Polska 2020” przewidują, że w najbliższych latach nastąpi w Polsce rozwój wielu zaawansowanych technologii produkcyjnych (nano- i biotechnologie), a także technologii informacyjnych stanowiących płaszczyznę do powstawania i dystrybucji innowacji. Zmiany te przekładają się na nowe lub narastające problemy związane z środowiskiem pracy, w tym psychospołecznym. Wynika to ze zwiększającej się konkurencyjności i niepewności zatrudnienia, starzenia się społeczeństwa, intensyfikacji pracy wpływającej na presję czasową, stres czy przemoc psychiczną.

W tym kontekście Rada stwierdza, że uzasadniona jest kontynuacja programu wieloletniego „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” w latach 2011-2013. Stanowi on bowiem podstawę polskiej strategii w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, której celem horyzontalnym jest ogólnospołeczna zmiana jakościowa podejścia do problematyki kształtowania kultury bezpieczeństwa.

Pozytywnie ocenić należy przyjęty sposób monitorowania stanu osiągnięcia zakładanych celów na podstawie opracowanego systemu wskaźników: produktu, rezultatu i oddziaływania ujętych w odniesieniu do poszczególnych zadań i projektów oraz Programu jako całości.

Za podstawowy wskaźnik charakteryzujący oddziaływanie opracowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych przyjęto zmniejszenie o 30% liczby osób pracujących w warunkach narażenia na niebezpieczne, szkodliwe lub uciążliwe czynniki środowiska pracy w okresie 5 lat po zakończeniu programu. Wpłyne to pośrednio także na zmniejszenie liczby wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz kosztów niewłaściwych warunków pracy ponoszonych przez państwo i społeczeństwo.

W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera efektywne współdziałanie wnioskodawcy – Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – jako organu współpracującego w zakresie badań. Niewątpliwie za istotne wsparcie dla osiągnięcia założonych celów II etapu Programu należy także uznać bezpośrednią współpracę wykonawców programu z organami nadzoru i kontroli warunków pracy, w tym szczególnie Państwową Inspekcją Pracy oraz pozyskanie przez Koordynatora deklaracji udziału w fazie badań, a przede wszystkim w fazie wdrażania i upowszechniania wyników, grupy ponad 100 przedsiębiorstw i instytucji.

Mając na uwadze pełną realizację I etapu programu i osiągnięte wyniki, Rada z uznaniem ocenia wykonanie programu w okresie 2008-2010 oraz sposób przygotowania II etapu programu na lata 2011-2013, zarówno co do doboru merytorycznego tematyki oraz jej realizatorów (17 jednostek naukowych) jak i struktury programu oraz procedur jego realizacji.

Rada stwierdza, że realizacja Programu wpłynie na zwiększenie skuteczności działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy, w tym w szczególności na:

- poprawę stanu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w środowisku pracy i życia oraz związaną z tym możliwość wydłużenia aktywności zawodowej,
- ograniczenie strat ekonomicznych związanych z niewła-

ściwymi warunkami pracy w przedsiębiorstwach,

- zwiększenie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw dzięki zastosowaniu nowych rozwiązań organizacyjnych i technicznych oraz zapewnieniu dostępu do innowacyjnych wyrobów i technologii z obszaru bezpieczeństwa pracy.

Reasumując, Rada zaleca:

- 1) ściśle współpracę organów nadzoru i kontroli warunków pracy, w tym przede wszystkim Państwowej Inspekcji Pracy z Koordynatorem programu celem ukierunkowania i bieżącego wdrażania osiąganych wyników w przedsiębiorstwach;
- 2) zaangażowanie mediów publicznych w upowszechnianie wiedzy o nowych rozwiązaniach chroniących życie i zdrowie w procesach pracy celem kształtowania w społeczeństwie kultury bezpieczeństwa.

Do realizacji: ● Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy – główny wykonawca i koordynator; ● Państwowa Inspekcja Pracy; ● Państwowa Inspekcja Sanitarna; ● Urząd Dozoru Technicznego; ● Wyższy Urząd Górniczy; ● Zarząd TVP S.A.; ● Zarząd Polskiego Radia.

Do wiadomości: ● Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej; ● Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego; ● Ministerstwo Gospodarki; ● Partnerzy Społeczni – członkowie Trójstronnej Komisji; ● Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.

Koordynator ze strony ROP: ● Przewodniczący Zespołu ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Środowisku Pracy; ● Przewodniczący Zespołu ds. Nauki, Edukacji, Promocji i Współpracy z Partnerami Społecznymi

APEL DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dynamiczne zmiany zachodzące w polskiej gospodarce, która od ponad 20 lat funkcjonuje w warunkach wolnego rynku, wymaga od instytucji zajmujących się szeroko rozumianą praworządnością w stosunkach pracy, aby stale monitorowały stan przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia i życia zatrudnionych. Polska będąc krajem Wspólnoty Europejskiej musi jednak oddziaływać zarówno na rozwój przedsiębiorczości jak i na warunki pracy. Demokracja zobowiązuje nas bowiem nie tylko do sprawiedliwego wartościowania pracy, ale i do tworzenia bezpiecznych warunków, w których ta praca się odbywa.

W tej sytuacji uzasadniony niepokój muszą budzić zjawiska, wskazujące na wciąż daleki od oczekiwań stan dbałości o zdrowie i życie zatrudnionych. Świadczy o tym znaczna liczba wypadków przy pracy i chorób zawodowych mających miejsce w takich sektorach gospodarki jak: górnictwo, budownictwo czy rolnictwo. Oczywistymi konsekwencjami tych zdarzeń, są zarówno indywidualne tragedie ludzkie jak i ich wysokie koszty społeczne. Z tego względu nadal aktualna jest potrzeba pogłębianej analizy przyczyn powodujących brak oczekiwanej poprawy ochrony zdrowia w pracy, mimo zaangażowania w nią organów nadzoru i kontroli.

Niezbędne jest tu także zaangażowanie polityków, organów administracji rządowej oraz samorządowej, a w szczególności pracodawców i pracowników. Inspirację do takich działań powinni dać polski parlament, jako najważniejszy organ władzy ustawodawczej.

Apelujemy więc do Sejmu RP o podjęcie działań umożliwiających przeprowadzenia w bieżącym roku debaty w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy.

Debata sejmowa spełniłaby postulat różnych środowisk, które wielokrotnie wskazywały zarówno na przypadki łamania zasad bezpieczeństwa w miejscu zatrudnienia jak i na brak wystarczającej promocji odpowiednich zachowań pracowników i pracodawców. Wszycy bowiem musimy pamiętać, że najwyższą wartością podlegającą ochronie w procesie pracy jest zdrowie i życie człowieka.

**Uczestnicy uroczystej sesji
Rady Ochrony Pracy**

Warszawa, 28 kwietnia 2011 r.